

Bijenvolken Bijvoeren in de winter

Tijdens de winterbehandeling hebben we tevens de voervoorraden kunnen controleren.

Hoe controleer je de voervoorraad in de winter?

Lift je kasten aan de achterkant, daar zit namelijk nog het meeste gewicht. Valt het gewicht van een kast op, omdat deze veel lichter is dan de andere kasten, onderzoek dan verder alleen de lichtste kast. Normaal gesproken kan 1 op de 10 à 15 kasten te licht uitvallen, maar dat kan lokaal verschillend zijn. De hoeveelheid voer eind september aanwezig in de kast, maar ook de late dracht van klimop, kunnen van invloed zijn op de voervoorraad. Daarnaast speelt de leeftijd van de moeder en de gezondheid van de bijen een rol op de aanwezigheid van een broednest in het najaar en dus ook op de voedselopname.

Een lichte kast kun je nogmaals aan alle kanten liften, voel je dan geen duidelijke verschillen en ervaar je de kast als licht ten opzichte van de rest, dan moet je bijvoeren.

Hoe voer je bij?

Optie 1: Het beste is om een raam vol met wintervoer (ca 2 kg voer) uit een andere kast, die nog zwaar aanvoelt, over te hangen naar de te lichte kast. Haal een leeg kantraam uit de te lichte kast en schuif de ramen door naar buiten totdat je het eerste raam tegenkomt waarop de bijen zitten. Hang tegen dit raam met bijen het raam met wintervoer uit de andere kast. Hiermee is het voer direct bereikbaar voor de wintertros! Het probleem is voor 3 à 4 weken opgelost. Gewicht van de kast blijven monitoren.

Optie 2: Je hebt maar 1 volk of de andere kasten voelen ook niet meer erg zwaar aan, dan is het geven van een pak suikerdeeg van 2,5 kg (handelsnaam Apifonda of Beefeed) de oplossing.

Waar plaats je een dergelijk deels geopend pak voer? Dat hangt sterk af van de plaats van de wintertros. Er bestaan twee mogelijkheden. Bij een 1 BK-volk kun je de bijen bovenin de kast zien zitten (mits je plexiglas of folie gebruikt als dekplaat), soms is dit ook het geval in een 2-baks volk, juist omdat ze vrijwel al het voer boven de tros al geconsumeerd hebben. Daarom zitten ze bovenin. In dit geval snij je een groot (20 x 15 cm) gat in het plastic van het pak voer en leg je het pak voer met het gat aan de onderkant op het voergat in de dekplank of direct op de toplatten precies midden op de wintertros. De bijen hebben nu weer direct toegang tot het voer.

Foto: 1 een pak Apifonda op de toplatten

- Heb je een Segeberger kast, dan zit er vaak een uitsparing in het dak voor het pak voer en kun je de kast gewoon verder dicht doen.

- Heb je een houten dekplank en zit de wintertros direct onder het voergat, dan kun je het pak apifonda direct op het voergat leggen (uiteraard met gat aan de onderkant).
- Zitten de bijen meer rechts of links in de kast of heb je folie als dekplaat, leg dan het pak direct op de toplatten. Je kunt hierover nog een ruim bemeten vel plastic leggen, maar je kunt ook direct een lege HK erop zetten. De wintertros heeft zijn eigen isolerende laag met bijen. Vervolgens weer afsluiten met dekplaat en dak (met binnenisolatie).

Mocht het volk niet bovenin zitten en dus niet zichtbaar zijn, dan zitten ze hoogstwaarschijnlijk in de onderste bak (dat zou er ook op kunnen duiden dat er boven de bijen nog wel genoeg voer zit of ze hebben broed in de onderbak). Indien je de onderste bak zou kiepen vanaf de bodem, dan zie je bijen aan de onderkant van je ramen zitten. Kun je gelijk het aantal straatjes tellen. In dit geval kun je een open pak Apifonda direct onder de wintertros op het bodemgaas plaatsen. De bijen hebben ook weer direct toegang tot het voer.

Optie 3: Het bijvoeren met invertsuiker kan uitsluitend indien de temperatuur boven de 7 a 8 graden ligt en is dus alleen geschikt voor het prille voorjaar (eind februari, begin maart). Je kunt hiervoor inwendige voerbakken (zie video op het BIJENBLOG) gebruiken, zodat de bijen zodra ze los van de wintertros zitten makkelijker bij het voer kunnen komen. Bij winterse temperaturen werkt dit niet en bestaat er een gerede kans dat er te veel bijen verdrinken doordat ze verkleumen.

Broed wordt nooit verlaten

Bijenvolken, die al broed hebben, zullen dit broed nooit in de steek laten. Zodra de echte vrieskou intreedt, moet het voer wel in de buurt van het broednest aanwezig zijn. Hierin schuilt een zeker risico bij de overwintering van bijenvolken. Raken ze het contact met het wintervoer kwijt, dan kunnen ze ondanks de aanwezigheid van wintervoer toch sterven van de honger en kou (want het voer zorgt voor hun warmteregulatie). Vooral een late inval van de winter, waarbij de bijenvolken al in het broed zitten, is riskant. Ook hier geldt weer dat sterke volken door de omvang van de wintertros minder snel het contact met het voer zullen verliezen. De natuur draagt op deze manier zelf bij aan een natuurlijke selectie van de meest vitale volken.